

ת"ד 60/05/13 - דיב אבו קרינאת נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

ת"ד 60-05-13 מדינת ישראל נ' אבו קרינאת
תיק חיצוני: 34-4632/2012

מספר בקשה: 12

בפני	כב' השופט אלון אופיר
מבקשים	דיב אבו קרינאת
נגד	מדינת ישראל
משיבים	

החלטה

כנגד המבקש הוגש כתב אישום בתיק זה המייחס לו עבירות של נהיגה בשכרות, נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף, אי ציות להוראות שוטר במדים, וגרימת ת"ד.

במסגרת ראיותיה, **לא** הגישה המאשימה דוח פעולה של העד עאסם אליונס, מתנדב המשטרה שהיה עד להתרחשות האירועים במקום התאונה.

בחקירתו הנגדית הסביר העד כי המאשימה לא הגישה את דוח הפעולה שלו, מאחר והוא רשם דוח פעולה זה באופן שאינו קריא ולכן לאחר שכתב הדוח הוא הקריא אותו טלפונית לממונה עליו. ב"כ המאשימה הודיע לבית המשפט כי המסמך המקורי (דוח הפעולה אותו רשם המתנדב), אינו ברשותה.

לאחר שנשמעו ראיות התביעה, הגיש המבקש בקשה זו שעניינה מתן צו למאשימה למסור מידע לגבי מספרי הטלפון של עד התביעה וכן של הממונה עליו ניסים חימי, ובנוסף מבקש הנאשם כי בית המשפט יורה בצו למפעילת הסלולר להמציא פלט שיחות יוצאות בין מספרי הטלפון של המתנדב והממונה עליו בפרק זמן שהוגדר בבקשה. בקשת הצו נומקה בכדי לוודא כי התיאור העובדתי אותו מסר העד בעדותו בדבר שיחת הטלפון בינו לבין הממונה עליו, הינו נכון. המבקש סומך בקשתו על סעיף 108 לחסד"פ.

המשיבה בתגובתה מתנגדת לבקשה, בטענה כי החומר הנדרש בבקשה אינו מהותי להגנת הנאשם, וכי יש במתן צו זה משום פגיעה בפרטיות עדי התביעה.

לצורך הכרעה בבקשה זו יש לערוך איזון בין שני ערכים מתנגשים: מצד אחד הרצון להגיע לחקר האמת ולשם כך לתת לנאשם את כל הכלים האפשריים באמצעותם יוכל להתמודד עם הטענות כלפיו במסגרת זכותו להליך הוגן.

מנגד, זכותו של כל אדם ובכלל זה עד, לשמירה על פרטיותו. היענות לבקשה למתן הצו תהווה בהכרח פגיעה בפרטיותם של עדי התביעה שהינם מתנדבים במשטרת ישראל. מעבר לכך, נראה כי היענות לבקשה לא רק שתהווה פגיעה בפרטיות אלא יהיה בה גם משום הרתעת מתנדבים אחרים מלעסוק בפעילות זו, שכן כל עדות שלהם בבית המשפט עלולה לגרור חדירה למרחב הפרטי, בדיקת תוכן מכשירי הטלפון שלהם וקבלת מידע אישי שלהם לצורך בירור עניין משפטי שאינו נוגע אליהם אישית.

נראה כי האיזון הנכון בין שני ערכים אלה, ייערך ע"י בחינת השאלה מהי מידת הרלוונטיות של המידע המבוקש לצורך הגנתו של המבקש אותו.

ככל שמידת הרלוונטיות שבמידע תהיה גדולה יותר, וככל שיש בו בכדי להשפיע על שאלת האשם מול החפות בתיק, כך הנטייה תהא לאפשר גילוי המידע על אף הפגיעה בפרטיות עדי התביעה הכרוכה בכך. ככל שמידת הרלוונטיות של המידע המבוקש קטנה לצורך הכרעת הדין בשאלות המהותיות בהן חלוקים הצדדים, כך יטה בית המשפט שלא לפגוע בפרטיות העדים בפרטיותם מבקשת לפגוע בהגנה.

בבג"צ 233/85 אל הוזייל נ' משטרת ישראל, נדונה סוגיה הדומה לענייננו, כאשר סניגור ביקש לקבל לידיו חומרי חקירה הנוגעים לחקירה פלילית שנפתחה נגד העד המרכזי עליו נשענה התביעה בעניו הנאשם אותו הוא ייצג. מטרת הסניגור הייתה להראות כי העד המרכזי אינו אמין ולא ניתן להסתמך על דבריו. בית המשפט העליון קבע:

"מותר לסניגור המלומד לשאול את עד המדינה בדבר הסתבכותו בחקירה נוספת, אפילו לא הורשע בעניין זה ואפילו אם לא הוגש נגדו כל אישום בקשר לחקירה זו, אך תשובתו של העד בנושא זה תהיה סופית, והסניגור לא יורשה להביא ראיות נוספות כדי להפריכה, אלא אם כן נודעת לנקודה זו רלבנטיות מיוחדת במשפט מעבר לרצון להוכיח את אופיו הרע של העד. קל לתאר מה היה קורה במשפט פלילי לולא הוקפד על הכלל האמור. אילו הותר לצד, הרוצה לתקוף את מהימנותו של עד מהצד שכנגד, להביא עדים כדי לסתור את תשובת העד בנושאים המשניים כגון דא, הרי צריך היה לאפשר לבא-כח הצד שכנגד לעשות כדבר הזה גם לאותם עדים נוספים, לחקורם על עברם הם ולהביא עדים משלו כדי לסתור את גירסתם בענין עברם, וכך היה הדבר נמשך ללא סוף".

"העולה מהאמור לעיל הוא, כי התועלת שיכלה לצמוח לסניגור מעיון בתיקי החקירה האמורים הינה מועטת, והיא מצטמצמת למעשה ביכולת לנסח את השאלה שתוצג לעד המדינה בענין הפרשה החדשה בצורה מדויקת יותר. על כן צדקה הפרקליטות וצדק בית המשפט המחוזי כאשר לא ראו בתיקים אלה משום "חומר חקירה" שמן הדין היה לגלותו לסניגוריה על פי הוראות סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי".

בבג"צ 620/02 התובע הצבאי הראשי נ' בית הדין הצבאי, קבעה כב' השופטת בייניש:

"חשיבות החומר להגנת הנאשם היא כמובן, שאלה מרכזית שעל בית המשפט לשקול בדונו בחומר שאינו נוגע במישרין לאישום הנדון, ושעל פי טיבו אינו "חומר חקירה" במובהק. בבחינת הרלוונטיות של החומר לאישום, אין בית המשפט צריך להביא בחשבון אפשרויות הגנה ערטילאיות שאינן נראות לעין, ואל לו לתת ידו ל"מסע דיג" שאין רואים את תכליתו המעשית".

ככל שהזיקה בין החומר הנדון לבין השאלות העשויות להיות במחלוקת במשפט רחוקות יותר, כך ניתן להביא בחשבון במסגרת הבדיקה הקונקרטית שיקולים נוספים. יש להביא בגדר השיקולים את מידת הפגיעה שעלולה להיגרם לאחרים- עדים וקורבנות עבירה- ממסירת החומר לנאשם, וכן אינטרסים ציבוריים חיוניים העלולים להיפגע כתוצאה מחשיפת החומר, בעומדם אל מול הזיקה השולית והחלשה שבין החומר לפוטנציאל ההגנה של הנאשם (השוו: בש"פ 6022/96 מדינת ישראל נ' מזור, פ"ד נ(3) 686). ניתן להגדיר את הנוסחה ביחס לחובה למסור "חומר חקירה" כך: בהתנגשות חזיתית, כאשר על כפות המאזניים מונחים זה מול זה זכותו של הנאשם למשפט הוגן אל מול ההגנה על פרטיותם של העדים, משקלה של זכות הנאשם למשפט הוגן יכריע את הכף, ודינם של השיקולים הנוגדים לסגת. אולם, כאשר זכותו של הנאשם להתגונן אינה נפגעת, או כשהאפשרות שהיא תיפגע היא רחוקה ובלתי משמעותית, יש לתת משקל הולם לזכויותיהם של עדים וקורבנות העבירה ולאינטרס הציבורי בקיום הליכי משפט, באכיפת החוק ובחשיפת עבירות.

אכן, הפגיעה בפרטיותם של העדים היא לעתים בלתי נמנעת במהלך המשפט, אך היא צריכה להיות מידתית ויש להקפיד על כך שלא תעלה על הנדרש לשם מתן הזדמנות הוגנת לנאשם להתגונן. מעבר לכך, יש להגן על העדים ועל המתלוננים כדי שלא ייפגעו זכויות היסוד שלהם לפרטיות ולכבוד.

ומן הכלל אל הפרט, לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובת המדינה, שוכנעתי כי אין בצו המבוקש מידת רלוונטיות גבוהה לצורך ההכרעה בשאלת אשמתו של הנאשם ברמה כזו המצדיקה את הפגיעה בפרטיות עדי התביעה הכרוכה בכך. המתנדב אלעאסם יונס העיד בבית המשפט ומסר את עדותו, הוא העיד כי הוא רשם את הדוח בזמן אמת, אך בגלל היותו לא קריא הוא הכתיב אותו מחדש לממונה עליו.

מידת הרלוונטיות של המידע המבוקש הוא ניסיון של ב"כ הנאשם להראות כי עד התביעה לא אמר אמת כאשר העיד כי הוא הכתיב טלפונית לממונה עליו את פרטי האירוע.

אני סבור כי גם אם יעלה בידו של ב"כ הנאשם להראות כי השיחה בין המתנדב לבין ניסים חימי לא בוצעה כלל באותו פרק זמן, כפי שחותר לכך ב"כ הנאשם, עדיין אין בכך מידת רלוונטיות גבוהה במידה המשפיעה דרסטית על ההכרעה בשאלת אשמתו של הנאשם. המדובר בפרט אחד, לא מרכזי, עליו מתבססת התביעה בניהול הליך זה.

זאת ועוד, גם ללא המידע המבוקש, בית המשפט מעריך את מידת מהימנותו של העד, כפי שהדבר נעשה לגבי כל עד המעיד בפניו, בכלים בהם מעריך בית המשפט מהימנותם של עדים. התרשמות בית המשפט מורכבת מפרמטרים שונים, ואין בראייה המבוקשת בכדי לשמש מדד יחיד להערכת מהימנותו של העד בפרשה זו.

מכל האמור לעיל, אני מחליט להעדיף את היעדר הפגיעה בפרטיות העדים.

אני דוחה את בקשת המבקש.

ניתנה היום, כ"ה ניסן תשע"ה, 14 אפריל 2015, בהעדר
הצדדים.